

PRÍRODE BLÍZKE MANAŽMENTOVÉ PRÍSTUPY A MODERNÉ TECHNOLÓGIE PRE PODPORU BIODIVERZITY

SILVATECH4TREES
0410-2SC-BIO-PC2-002

Lesy Mesta Spišská Belá s.r.o.

Spišská Belá, 10.2.2026

Výmera lesných pozemkov:

4688 ha (1996)

4685 ha (2015)

4710 ha (2025)

z toho lesné porasty:

3902 ha (1996)

3981 ha (2015)

4053 ha (2025)

Celé územie je
súčasťou
TANAP-u
a jeho
ochranného
pásma

3 Národné prírodné rezervácie:
Belianske Tatry, Javorová dolina, Dolina bielej vody

60 % tvorí
chránené
územie NATURA

2000

z toho:

Územie

európskeho
významu SKUEV
0307

3 061 ha – 65%

Vtáčie územie
030 TATRY

2 516 ha – 54%

4 Prírodné rezervácie:

Zadné Meďodoly, Pálenica, Flák a Jedliny

SilvaTech4Trees

- Platnosť **Programu starostlivosti o les : 2025 – 2034** je to **štvrtý** plán v novodobej histórii mestských lesov (ešte nie je schválený)
  - **Kategórie lesov (2025):** hospodárske **16 %** (632 ha), ochranné **45 %** (1846 ha), osobitného určenia **39 %** (1575 ha) z titulu ochrany prírody
- **Lesné vegetačné stupne: 5 – JD-BK (35%), 6 – BK-JD-SM (45%), 7- SM (12%), 8 – Kosodrevina (8%)**
  - **Sklon: 0-20% (24%), 21-40% (8%), 41-50% (11%), 51 a viac % (57%)**
- **Podiel kalamitnej ťažby z celkovej ťažby od roku 1993 predstavuje 90 %** (vietor 60%, lykožrút 39%, iná 1% - **bobor**, huby, blesk)
  - **Zastúpenie vekových tried – do 30 rokov 1990 ha (49 %), do 50 rokov 2503 ha (62 %)**
a porasty staršie 120 a viac ročné (250 rokov) - **578 ha (17 %)**
- **Ťažbové možnosti v súčasnosti : 4000 m³/rok (38% - 2015, 10% - 2005)** **SilvaTech4Trees**

Hospodársky plán lesa

Rok **1879** – provizórny Hospodársky plán lesa

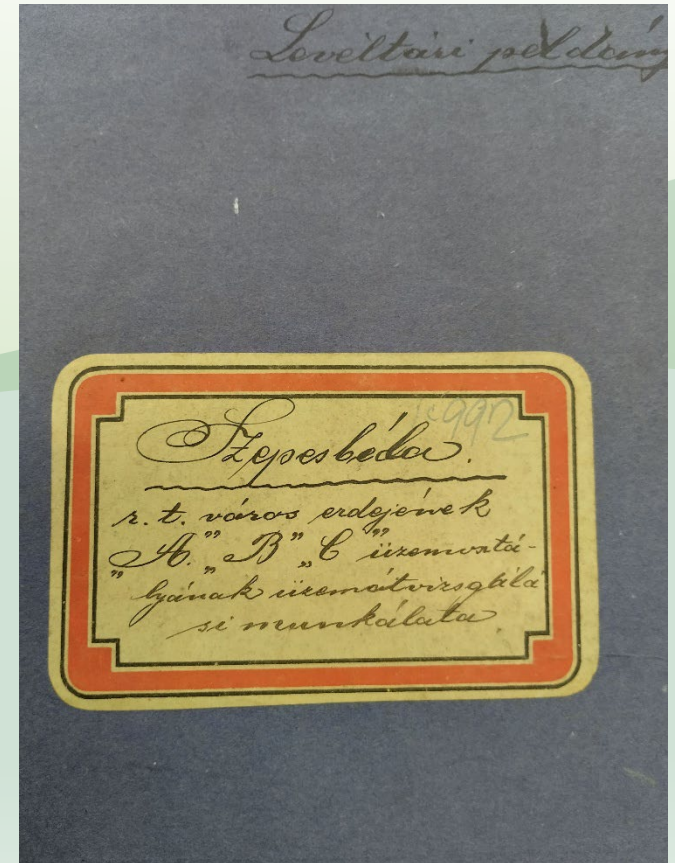
Rok **1887** – definitívny Hospodársky plán lesa

Rok **1890** – schválený **prvý** Hospodársky plán lesa

Autorom bol poľsný na magistráte **Johann Budofszky**.

Lesy boli popísané do troch skupín:

- A) Ochranné lesy
- B) Výnosové lesy
- C) Rekreačné lesy

SilvaTech4Trees

Slovný opis v hospodárskom pláne (pôvodný text):

Zo **živelných škôd** treba na prvom mieste spomenúť **vietor** najmä západný, severozápadný a juhozápadný, ktorý škodí po celom lese. Vyskytujú sa takmer každý rok polomy a vývraty.

Vietor nešetří a nevyhýba sa ani porastom súvisle zapojeným.

Vysoká zver škodí lúpaním, tyčkovaním a vytĺkaním paroží. Škody sú badateľné na stromoch, ktorých je málo. Ohryzovanie mladých kultúr je badateľné na južných úbočiach, kde miestami nákladné zalesňovanie nátermi stromov je ničené ohryzom. V týchto polohách je nutné odpudzujúcimi nátermi stromov škodu znižovať.

Treba uviesť škodu zapríčinenú **pastvou dobytká** v kultúrach.

Pre nezrovnalosti, zmeny bolo prikročené k vypracovaniu nového hospodárskeho plánu v roku 1914, ktorý však pre vypuknutie vojny nebol dokončený. **Oba tieto plány zakladali sa na staťovej sústave plošnej s veľkými holorubami. Na výchovu porastov v týchto hospodárskych plánoch pamätané nebolo.**

SilvaTech4Trees

V dôsledku veľkých rúbanísk zaburenila sa pôda a znovuzalesnenie bolo veľmi sťažené. Veľké škody zapríčinilo **kosenie tráv** v kultúrach v rokoch válečných a poválečných a tiež **neúmerné pasenie**.

Doba zalesňovania bola skrátená na 1 rok po prevedení ťažby.

Jedľa hoci **autochtónna** ustupuje, vo vyšších polohách sa nezmladzuje a preto snahou a **cieľom pestiteľa musí byť ju nie len zachrániť, ale aj rozmnožiť.**

Buk sa nachádza sporadicky, hoci staré buky naznačujú jasne, **že je autochtónny**. Na mokrých miestach je zastúpená **jelša**.

Vývoj drevinového zloženia lesných porastov

Drevina	Rok			Výhľad
	1935	1987	1997	
smrek obyčajný	72,4	65,5	59,8	51,2
jedľa biela	1,7	1,7	1,4	5,1
borovica lesná	5,0	4,0	4,0	4,6
smrekovec opadavý	5,6	4,7	5,1	5,4
borovica horská	12,1	18,0	21,5	18,1
borovica limba	0,1	0,6	0,8	3,8
Ihličnaté spolu	96,9	94,5	92,7	88,1
buk lesný	0,3	0,5	0,5	2,5
javor horský	-	0,4	0,7	1,9
jaseň štitlý	-	0,01	0,01	-
brest horský	-	0,01	0,01	-
brezy	-	1,5	1,5	0,6
jelše	1,1	2,2	2,1	1,4
jarabina a iné listnaté	1,6	1,6	2,5	5,7
Listnaté spolu	3,1	5,5	7,3	12,0

Tatranský
 národný
 park

z
 prezentácie
 Ing. Milana
 Koreňa,

Výskumná
 stanica a
 Múzeum
 TANAPu
 jún 2005

SilvaTech4Trees

Drevina	1996	2015	2025
Smrek	66,7	50,1	40,9
Jedľa	6,4	9,3	8,6
Borovica	4,2	6,4	5,8
Smrekovec	4,4	6,2	6,5
Kosodrevina	7,7	6,3	6,3
Ostatné ihl. (limba)		0,2	0,2
Spolu	89,4	78,5	68,3
Buk	3,4	9,0	11,4
Javor	1,9	4,8	9,2
Breza	0,8	2,4	3,2
Jelša	1,4	1,5	1,8
Ostatné list. (lipa, brest, vrba, topoľ, jarabina, čerešňa, osika, dub, mukyňa)	3,1	3,8	6,1
Spolu	10,6	21,5	31,7

Zastúpenie drevín je jedným z ukazovateľov dlhodobej starostlivosti o lesy

Otázka znie aký chceme mať les v budúcnosti a či vôbec budeme mať les

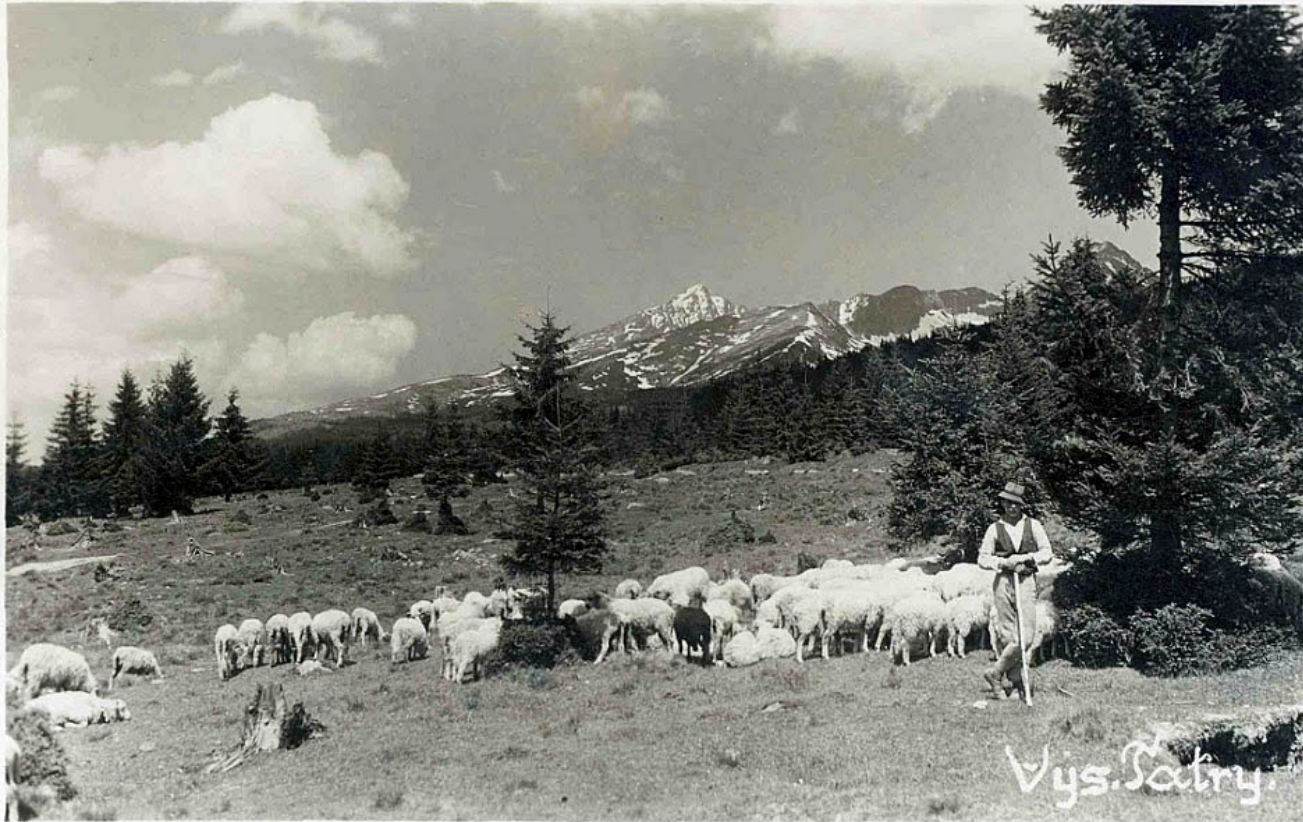
Plošné zastúpenie drevín /bez holín/ v % - „A - výnosový les“:

	smrek	jedľa	červený smrek	borovica
rok 1937	82,6	12,1	2,1	2,2
rok 1948	80,6	14,4	3,2	3,1

Podtatranské pasienky v 1. polovici 20. storočia

Názvy
lokalít a
vrchov
(min. 27)
v
mestských
lesoch
jasne
dokazujú o
veľkom
význame a
vplyve
pasenia
na danom
území

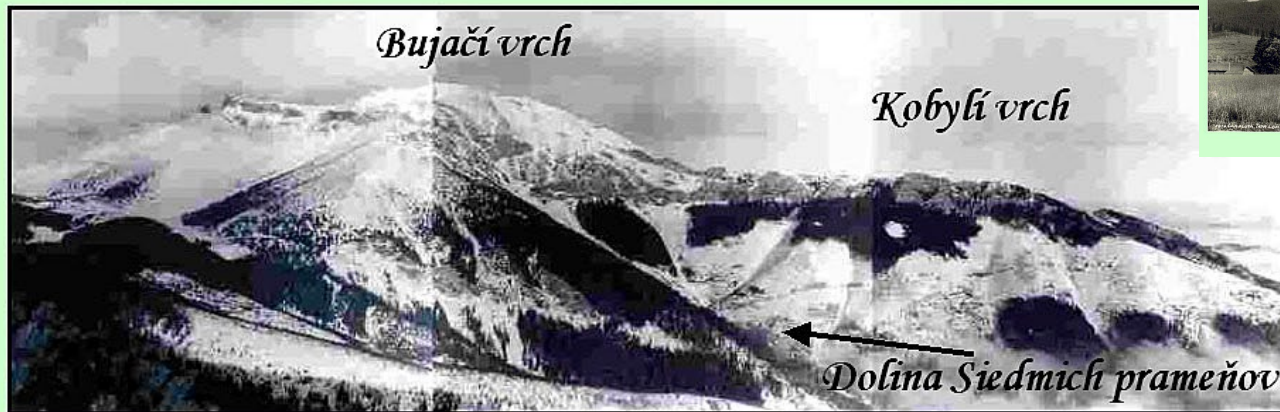
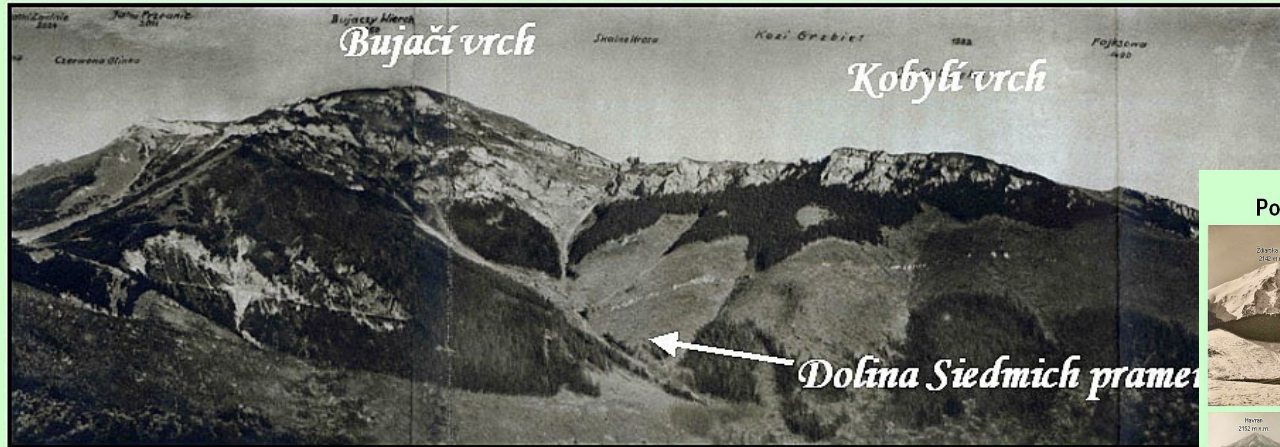

SilvaTech4Trees

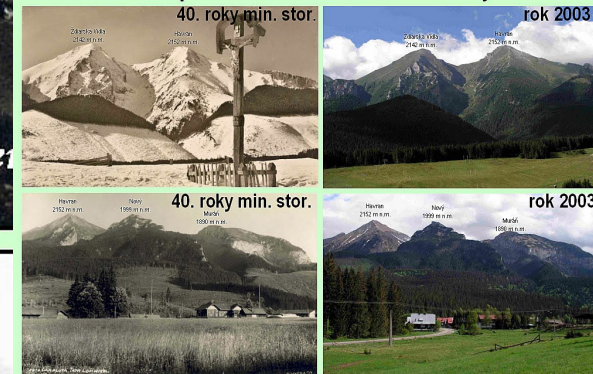

Juhovýchodná časť Belianskych Tatier v lete a v zime v 50. rokoch 20. stor.

napr. Predné a Zadné jatky,
Vyšná a Nižná kobyliarka,
Veľký a Malý košiar, Husár,
Solniska, Jahňacie a iné

Porovnanie po viac ako 60. rokoch z Belianskych Tatier

Celoškolský výlet na Šarpanec
20.jún 1934

„Šodronka“

Celoškolský výlet na Šarpanec
27.máj 1936

Firma J. Ph. Glesinger

lesná železnica (14,1 km)

a

lesná lanovka (12,7 km)

1921 - 1940

Prekládková stanica z lesnej lanovky na lesnú železnicu za obcou Lendak

Spišská Belá

20 roky

20. storočia

SilvaTech4Trees

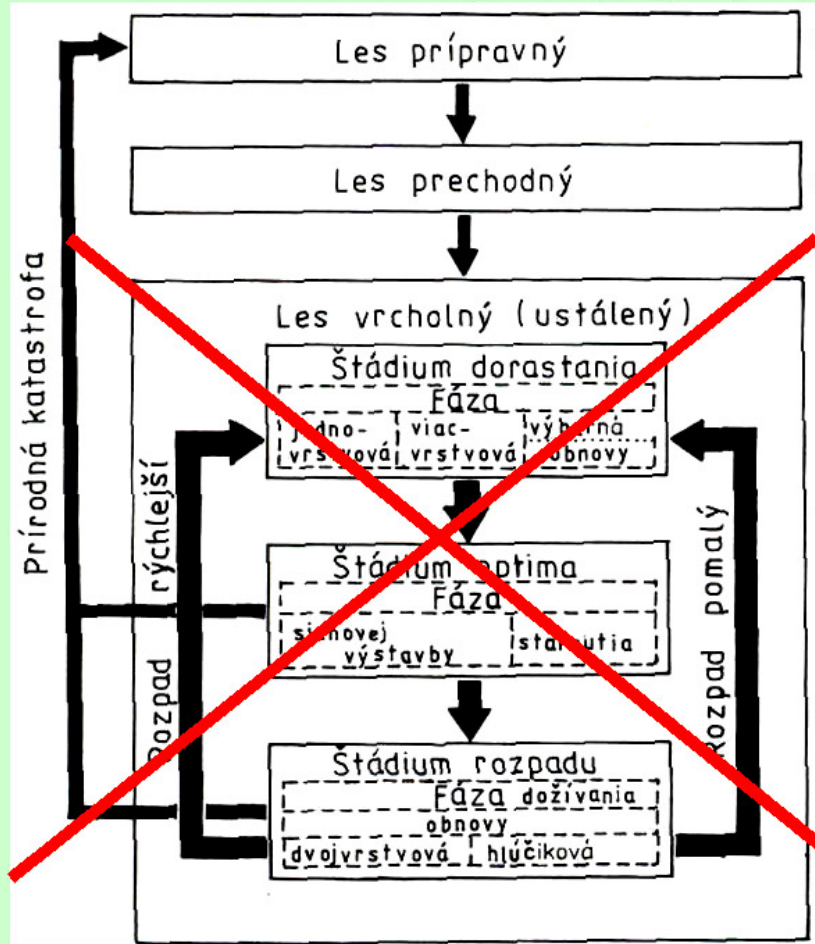
Čuba (Tokáreň)

obec Ždiar

Prerušovaný veľký vývojový cyklus lesa

Vývojové štádia
lesa v podtatranskej
oblasti

Častot' padavých
vetrov typu „bóra“
nedovoli tunajším
lesom prejsť do
štádia vrcholného
lesa

Vetrové
kalamity v
mestských
lesoch:

najstaršia,
historicky
doložená
z roku
1898

1629 m³

SilvaTech4Trees

vek stromov
(LHP 1997)
50 – 80 rokov

rok **1960**

28. - 29.10.
a
5. - 6.11.

Tatranská
Kotlina
-
Podspády

33 000 m³

SilvaTech4Trees

Zastúpenie (LHP 1997):
smrek 100 %
jedľa 0 %, max. vtrúsene
v jednom poraste 10 %

rok **1966**

24. – 25.11.

Tatranská
Kotlina
–
Tatranská
Javorina

46 000 m³

SilvaTech4Trees

Výška stromov
(LHP 1997)
priemer 25 m
(21 – 29 m)

rok **1967**

Tatranská Kotlina
–
Tatranská Javorina

65 000 m³

SilvaTech4Trees

rok **1968**

6. – 7.máj

Ždiar

–

Tatranská
Javorina

130 000 m³

SilvaTech4Trees

rok **1981**

2. – 3.11.

Tatranská
Lomnica
-
Tatranská
Kotlina

295 000 m³

SilvaTech4Trees

rok **1995**

3. – 4.apríl

Tatranská
Kotlina
-
Flák

10 000 m³

150km/h

SilvaTech4Trees

Najväčšia veterná kalamita v novodobej
histórii lesného majetku mesta

Spišská Belá

je

z 19. novembra 2004

100 000 m³

Rýchlosť vetra až
200 km/h

Zničená plocha
800 ha

-

1600

futbalových ihrísk

rok 2000

30 000 m³

rok 2002

33 000 m³

Šarpanec

-

Tatranská Kotlina

SilvaTech4Trees

Prírode blízke obhospodarovanie lesa

Lesy Mesta Spišská Belá s.r.o.

Objekt **PRO SILVA**

Demonštračný objekt Mestské lesy Spišská Belá

Lokalita: **Fľak** – porast 357, 356, 405, 406

Kardolína – porast 493

Rauš – porast 475, 476

Babia dolina – porast 513

Celková výmera: **189 ha**

Demonštračný objekt bol založený v roku **2010** a jeho zámerom bolo a je ochrana genetickej diverzity a kvalitného **genofondu jedle bielej, prebudova** na trvalo viacetážové porasty pomocou následnej generácie z prirodzenej obnovy alebo podsadbami, s dlhou až nepretržitou obnovnou dobou (50 rokov a viac). Lesohospodárskymi opatreniami sa zamerať na vytváranie **plošnej, vekovej a drevinovej rôznorodosti lesných porastov**

SilvaTech4Trees

Porast 406 v roku 2023

Celková ťažba
za roky :

1997-2006
3152 m³

2005-2014
2845 m³

2015-2024
464 m³

Predpis PSoL
2015-2024:
1900 m³

SilvaTech4Trees

Celý porast bol postihnutý vetrovými a inými
kalamitami a v roku 2004
v objeme jednorázovo 1050 m³

Porast 406 - 4 roky po úmyselnom zásahu 84 m³
(2019) a po vykonaní ťažby jednotlivým výberom v
rokoch 2009-2010 (433 m³)

Celková zásoba porastu:

1997 – 8876 m³ (1.etáž)

2005 – 7054 m³ (2.etáže)

2015 – 7427 m³ (3.etáže)

2025 – 8131 m³ (3.etáže)

SilvaTech4Trees

SilvaTech4Trees

SilvaTech4Trees

2026

Zalesňovanie
podсадbami

50 000 ks
stromčekov
na ploche
12,7 ha

SilvaTech4Trees

Individuálna ochrana drevín proti zveri
2026 - **10 ha**
2027 - **10 ha**

2022

2018

Plošná ochrana drevín proti zveri oplôtkami 2026 - **2000 bm**

Individuálna ochrana drevín proti burine

2026 - **50 ha**

2027 - **50 ha**

Prečistka (prerezávka) 2026

-

46 ha

2024

SilvaTech4Trees

Mikrobiotopy

80 ks stromov

2026

Podpora miestnej komunity:

S lesníkom do lesa 2015-2025, ZŠ, MŠ - **1500** detí

Posaď si svoj strom 2014 – 2025, ZŠ – **1000** žiakov

Lesná pedagogika pre Rómov 2025, ZŠ – **100** žiakov

Posaď si svoj strom dobrovoľníci 2015-2025, **280** rodiny s deťmi

Jarné čistenie lesa 2016 – 2025, dobrovoľníci, žiaci ZŠ v počte **600**

S lesníkom do lesa 2019 – 2025, seniori s deťmi v počte **350**

Lesná pedagogika pre stredné školy 2023, SOŠ v Kežmarku v počte **8**

10 ton odpadu

50 PROJEKTY

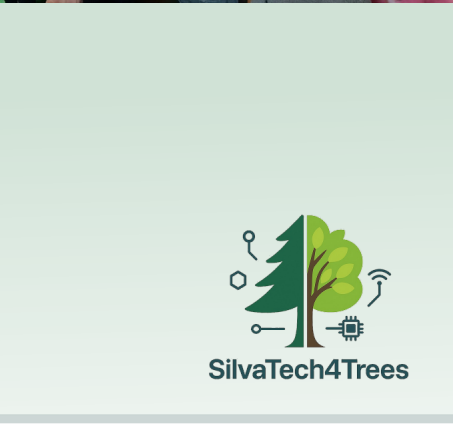

17 000 stromčekov

SilvaTech4Trees

SilvaTech4Trees

HUAWEI Mate50 Pro | XMAGE

HUAWEI Mate50 Pro | XMAGE

HUAWEI Mate50 Pro | XMAGE

HUAWEI Mate50 Pro | XMAGE

Galaxy XCover 5
26. septembra 2023 11:51

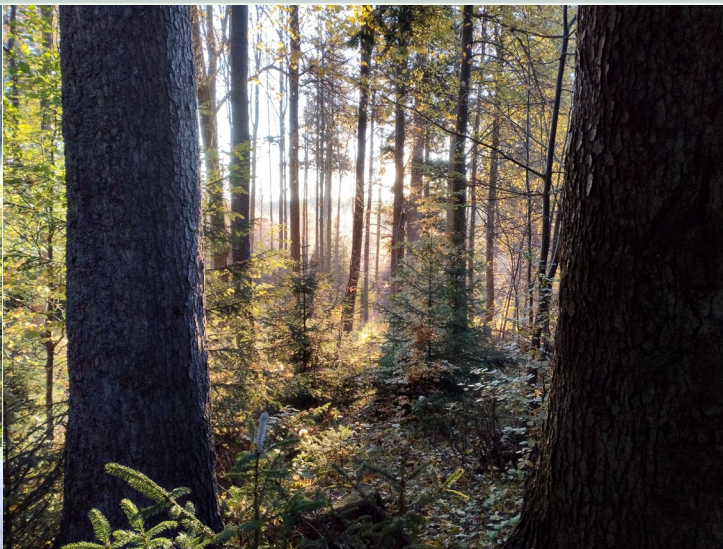

26. septembra 2023 11:51

26. septembra 2023 11:51

**lúka (Kohútová) + včely
+ dobytok**

Prírode blízke lesy

Podpora agrolesníctva

Vízia mestských lesov na najbližšie obdobie

Prírode blízke manažmentové prístupy a moderné technológie pre podporu biodiverzity

Zachovať
tradičné
práce v lese
s
využívaním
moderných
technológií
pre
Prírode blízke
hospodárenie
v lese
(PBHL)

SilvaTech4Trees

*„Vytvárame lepší les pre obyvateľov
podtatranského regiónu a pripravujeme
ho na zmenu klímy“*

Ďakujem za pozornosť

Ing. František Pisarcík

Lesy Mesta Spišská Belá s.r.o.

E-mail: pisarcik@spisskabela.sk

www.lesy.spisskabela.sk

SilvaTech4Trees

